

EMTİA'YA ÇİN VE ELEKTRİKLİ ARAÇLAR DOPİNG OLACAK

Koronavirüs salgını nedeniyle talebin azaldığı emtia piyasalarını, elektrikli araçlar ve dünyanın en büyük ikinci ekonomisi olan Çin hareketlendirecek. Küresel otomobil pazarının yüzde 58'ini oluşturması beklenen elektrikli araçlar uzmanlara göre petrol talebindeki düşüşü öne çekecek, aralarında kobalt nikel ve lityumun olduğu metallere olan talebi ise ortalama on kat artıracak.

Koronavirüs salgını nedeniyle talebin azaldığı emtia piyasalarını elektrikli araçlar ve dünyanın en büyük ikinci ekonomisi olan Çin hareketlendirecek.

Emtia fiyatları için önemli bir gösterege olan ve 19 ürünün fiyatının izlendiği CRB Endeksi yılbaşındaki seviyenin altında olmakla birlikte Çin'in ekonomisini yeniden açmasının ardından son iki ayda yükseldi. Emtia piyasalarındaki toparlanmanın kaynağı ise ağırlıklı olarak Çin'in yaptığı alımlar. Dünyadaki en önemli emtia ürünlerinin ithalatında ülkenin payı yüzde 30'un üzerinde. Çin özellikle demir cevheri, bakır ve soya fasulyesinde en büyük ithalatçı. Dünyada ihraç edilen gübrenin yüzde 30'unu, ham petrol ve kömürün yüzde 20'sini ve LNG'nin yüzde 17'sini Çin alıyor. Mayıs'ta ülkenin ithalatı 143.9 milyar dolar olarak gerçekleşti. Çin, kriz döneminde düşen fiyatları stoklarını artırmak için kullanarak alımlarını hızlandırdı.

Çin'deki toparlanma sektörleri ayağa kaldırdı

Bazı sektörlerdeki V şeklinde canlanma risk iştahını artırdı. Dünyanın ikinci büyük ekonomisinin alımlarını artırması hammadde fiyatlarına yükseliş olarak yansıyor. Üretim tarafındaki toparlanma Covid-19 salgınının olumsuz etkilerinden hızlıca çıkılmasını sağladı. Özellikle otomobil üretimi ve satışlarındaki V şeklindeki canlanma dikkate değer. Çin'deki toparlanma göz önüne alındığında, yatırımcılar diğer ekonomiler için de benzer bir iyileşme öngörüyor. Bu da risk iştahını kamçılıdı. Analistlere göre

Çin'de makro ekonomik verilerin iyi gelmeye devam etmesi emtia piyasalarına fayda sağlayacak. Analistlere göre Çin'in ithalat portföyünü bundan sonra jeopolitik ge-

lişmeler değil de ekonomi şekillendirecek. Ekonomik canlanma sürdüğü müddetçe ülkenin hammadde ithalatının devam etmesi bekleniyor. Ancak ABD ve Çin arasındaki gerilim, birçok ürüne erişimin kolay olması ve dünyada yeni bir Covid-19 salgını olasılığı piyasalar için halen risk faktörü.

Salgın öncesinde endüstriyel metal piyasasında oluşan açık salgınla birlikte fazlaya dönüştü. Bu da fiyatları baskı altına aldı. Ancak Çin ekonomisinin pandemi-den hızla çıkışı temel metal fiyatlarında havayı düzeltti. Çin'in Mayıs ayında rafine bakır ithalatı aylık bazda yüzde 6.2 ve yıllık bazda 22.73 artarak 305 bin 700 ton olarak gerçekleşti. Çin'in alımlarının arttığı dönemde bakır fiyatları 5.000 doların altından 6.000 doların üzerine çıktı. Tüm metallerde benzer bir hareket görülüyor. LME'de 5 Mayıs'ta 1.477 dolar/ton olan alüminyumun fiyatı Haziran ayında 1.614 dolar oldu. Aynı

dönem içinde çinko fiyatı 1.890 dolardan 2.030 dolara, kurşun 1.615 dolardan 1.770 dolara, nikel 11 bin 864 dolardan 13 bin 89 dolara, kalay 15 bin 138 dolardan 16 bin 850 dolara yükseldi.

Emtia fiyatları ne kadar yükselecek?

Uzun vadede pozitif trendin korunması için şu alanlardaki talep izlenecek: "Elektrikli araç üretimi, Çin'in trilyonlarca dolarlık Tek Yol Tek Kuşak projesi, gelişmekte olan ülkelerde elektrik alt yapısındaki yatırımlar, konut sektörü, enerji iletiminde kullanılan metal talebi."

Bu arada Asya'nın en büyük inşaat ve madencilik ekipman üreticisi Komatsu, bu çeyrekte tabanı gördükten sonra buldozer, ekskavatör ve kepçe talebinde Çin kaynaklı artış bekliyor. Bu da talebin süreceği beklentisini destekliyor. ABN AMRO, bu yıl

Metal Fiyatlarındaki Beklenti (2020)

Ürün	Fiyat (Dolar)
Alüminyum	1.591
Bakır	5.565
Nikel	12.705
Çinko	2.071

Kaynak: ABN AMRO

Metal Fiyatlarındaki Beklenti (2021)

Ürün	Fiyat (Dolar)
Alüminyum	1.640
Bakır	6.045
Nikel	14.691
Çinko	2.240

Kaynak: ABN AMRO

ortalama 1.591 dolar olmasını beklediği alüminyum fiyatının 2021'de 1.640 dolar, bu yıl 5.565 dolar olarak tahmin ettiği ortalama bakır fiyatının gelecek yıl 6.045 dolar

olmasını öngörüyor. Nikel için ise bu yılki ortalama fiyat beklentisi 12 bin 705 iken önümüzdeki yıl için 14 bin 691 dolar. Bu yıl ortalama 2.071 dolardan işlem görmesi beklenen çinkoda ise gelecek yıla ilişkin tahmin 2.240 dolar.

Altına talep, 2021'in başına kadar güçlü kalacak

Fiyatlardaki her düşüş yatırımcı tarafından alım fırsatı olarak değerlendiriliyor. Fiyatlar 2012 sonundan bu yana en yüksek seviyede. Son altı ayda yüzde 20'den fazla yükselen fiyatlar son bir ayda ise yüzde 6'ya yakın prim yaptı. Parasal gevşeme, teşvikler, ultra-düşük faizler, ABD kâğıtlarının getirisindeki gerileme ve doların zayıflaması altının başlıca destekçileri. Kısa vadede kâr realizasyonu fiyatları baskılayabilir fakat uzun vadede yükseliş beklentisi korunuyor. CMC Markets analistleri, "Yükseliş için tüketici güveninin azaldığına ilişkin yeni haberlere ihtiyaç var" derken, MKS PAMP Group'a göre altına yönelik yatırım talebi muhtemelen 2021 yılının başlarına kadar güçlü kalacak.

Çin ekonomisindeki canlanma endüstriyel talepten beslenen gümüş için de olumlu haber. Son 1 ayda yüzde 1.85 yükselen gümüşte kısa vadede 19 dolar önemli bir seviye olarak görülüyor. Buradan

sonra 19.50 dolar güçlü bir direnç seviyesi. Bu seviyeleri aşması halinde gümüş için 25 dolara giden yolun açılacağı belirtiliyor. Çin'in Mayıs ayında otomotiv satışlarında meydana gelen artış da özellikle otomobillerde katalizör olarak kullanılan paladyum ve platin fiyatlarının şekillenmesinde rol oynayabilir. Söz konusu iki metal Çin'in mücevher sektöründe talebin artması halinde yükseliş eğilimini koruyabilir. Zira küresel mücevher sektöründeki platin kullanımının neredeyse yarısını Çin tek başına gerçekleştiriyor.

Tarımsal emtia, ticaret savaşlarının gölgesi altında

Tarımsal emtia tarafında Çin-ABD ticari geriliminin etkileri izleniyor. Çin'in ABD'den soya fasulyesi alımı olumlu hava yarattı. Ancak arz-talep dinamikleri genel olarak fiyatlar üzerinde baskı yaratıyor. Buğday stok tahminlerinin artması fiyatların son iki ayda CBOT'da 5.21 dolar/buşel seviyesinden 4.92 dolara geri çekilmesine neden oldu. Fiyatlarda değişim ancak üretimin aleyhine hava koşullarıyla mümkün gözüküyor.

Diğer yandan mısır stokunun da yüksek seviyelerde kalması bekleniyor. Ancak önde gelen üreticilerden Brezilya'da kuraklığın ürüne zarar vermesi, ayrıca petrol fiyatlarındaki artışın etanol talebini desteklemesi fiyatları mevcut seviyelerde tutabilir. Çin'in alımlarına karşın mahsul artışı ve ABD-Çin ticaret savaşının yeniden kızışma riski soya fasulyesi fiyatını etkileyebilir. Şeker fiyatlarında ise piyasadaki açık izleniyor. Petrol fiyatlarındaki artış, şeker kamışının enerji üretiminde kullanılmasından ötürü şeker fiyatlarını yükseltebilecek bir unsur. Kakao fiyatları son aylarda üretimden gelen verilere göre hareket ediyor. Kahvede ise arzın bol olması yakın gelecekte fiyatları aşağıda tutacak gibi görünüyor. En büyük ihracatçılardan Brezilya'nın parası Real'in zayıflığı da düşük fiyat ortamı yaratıyor.

Normale dönüş çelik sektöründe iyileşme getirecek

Küresel çelik fiyatları 1 Ocak seviyesinin altında. Ancak Nisan ayından bu yana fiyatlar istikrar kazanmaya ve özellikle başlıca çelik üreticisi bölgelerde canlanmaya

başladı. Çelik fiyatları Rusya, Çin ve Latin Amerika'da toparlanırken, ABD ve Avrupa'da ise baskı altında...

Çin'de çelik fiyat endeksi ise iki ayda 86.0 seviyesinden 92.26 düzeyine geldi. Çin'de özellikle otomotiv sektörünün talebindeki artış fiyatları besliyor. Diğer yandan birçok ülkede açıklanan ekonomik teşvik paketleri ve talebin normale başladığına dair sinyaller önümüzdeki aylarda çelik sektöründe iyileşmeyi destekleyecek.

Brezilya'da üretimin yavaşlaması ve Çin'in çelik talebindeki artış demir cevheri fiyatlarını da yukarı itiyor. ABD'de 5 Mayıs'ta tonu 83 dolar olan demir cevheri Haziran aylarının sonunda 97 dolar civarını yakaladı. Aynı tarihlerde Çin'de ise 100 doların üzerine çıktı. Söz konusu dönem içindeki artış yüzde 16 dolayında. Çin'in stokundaki azalma nedeniyle alımlarının sürmesi ve bunun da demir cevheri fiyatlarını yüksek tutması bekleniyor. Bu arada Çin ve Hindistan'ın talebiyle kömür fiyatlarının şu anki seviyelerin üzerine geleceği tahmin ediliyor.

Petrol fiyatlarında beklenti ne?

Son iki ayda petrol fiyatları hızlı bir yükseliş trendine girdi. Brent petrolü Mayıs ayı başındaki 30 dolar seviyesinden 42 doların üzerine tırmandı. Fiyatların yükselmesinde Çin'in alımları önemli bir rol oynadı. ClipperData'nın tahminlerine göre Çin, bu yıl fiyatların sert bir şekilde gerilediği dönemde 73 milyon varil ham petrol aldı. ClipperData, Çin'in Brezilya, Irak, Suudi Arabistan ve Nijerya'dan yüklü alım yaptığını belirtiyor. Diğer yandan S&P Global Platts'in verilerine göre Çin'in Mayıs ayındaki petrol ithalatı, koronavirüs salgınına rağmen geçen senenin Mayıs'ına göre yüzde 19 yükseldi ve günlük 11.3 milyon varil olarak gerçekleşti.

Çin ve Hindistan gibi büyük Asya ekonomilerindeki toparlanma petrol talebini yükseltiyor. Dünya genelinde ülkeler karantina önlemlerini yumuşattıkça benzin ve diğer yakıtların talebinin artacağı belirtiliyor. 40.50 doların altında ise 38 dolar kritik seviye olarak kabul ediliyor. Tüketici güveninin zayıflaması ve olası ikinci bir Covid-19 dalgasının küresel petrol talebini ve tüketimini olumsuz etkileyebileceği uyarısı yapılıyor. Bunun olması halinde 38 doların daha da altında 35 dolara kadar geri çekilme olabileceği belirtiliyor.

Elektrikli araçlar emtia piyasalarını etkileyecek

Öte yandan 2019 yılında toplamdaki payı sadece yüzde 2.6 olan ancak uzmanlara göre 2040'ta toplam araç pazarının yüzde 60'a yakını oluşturması beklenen elektrikli araçların (EV) hem petrolde hem de EV bataryalarında kullanılan maden ve minerallerde talebi kayda değer oranda etkilemesi bekleniyor.

Uzmanlar EV satışlarındaki artışın küresel petrol tüketiminde beklenen zirveyi daha öne çekeceğini, aralarında nikel, lityum, kobalt ve manganez de bulunan bazı metallerin tüketimini ise kat kat artıracığını öngörüyor.

Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) Haziran'da yayımladığı 'Küresel EV Görünümü 2020' raporu Covid-19 nedeniyle toplam araç satışlarının 2019'a göre yüzde 15 daralacağını fakat EV satışlarının genel olarak 2019 düzeylerinde kalacağını öngörüyor. Pandemiye olası bir ikinci dalganın bu öngörülerini değiştirebileceğini belirten IEA, 2020 yılında küresel otomobil satışlarının yüzde 3'ünün EV satışlarından geleceğini tahmin ediyor. Raporu Çin ve Avrupa'daki EV teşvik politikalarının önemli etkisine de şu sözlerle vurgu yapıyor: "EV satışları bir-

çok pazarda içten yanmalı motorlu araçlara göre daha dirençli. Bunda biriken siparişler, yeni modeller ve özellikle Avrupa ve Çin'de izlenen teşvik politikaları etkili."

Metallere talep on kat artacak

IEA raporu şarj edilebilir bataryaların düşük karbon enerji sistemlerine geçişte kritik rol oynayacağını belirterek, batarya üretiminde kullanılan ham maddelerin daha sürdürülebilir şekilde üretilmesi gerektiği uyarısı yapıyor.

Şu anda EV batarya üretiminde en yaygın olarak kullanılan bileşenler rapora göre nikel, kobalt, alüminyum oksit (NCA), niken manganez kobalt oksit (NMC), lityum demir fosfat (LFP) ve lityum-iyon batarya katotları (Li-ion).

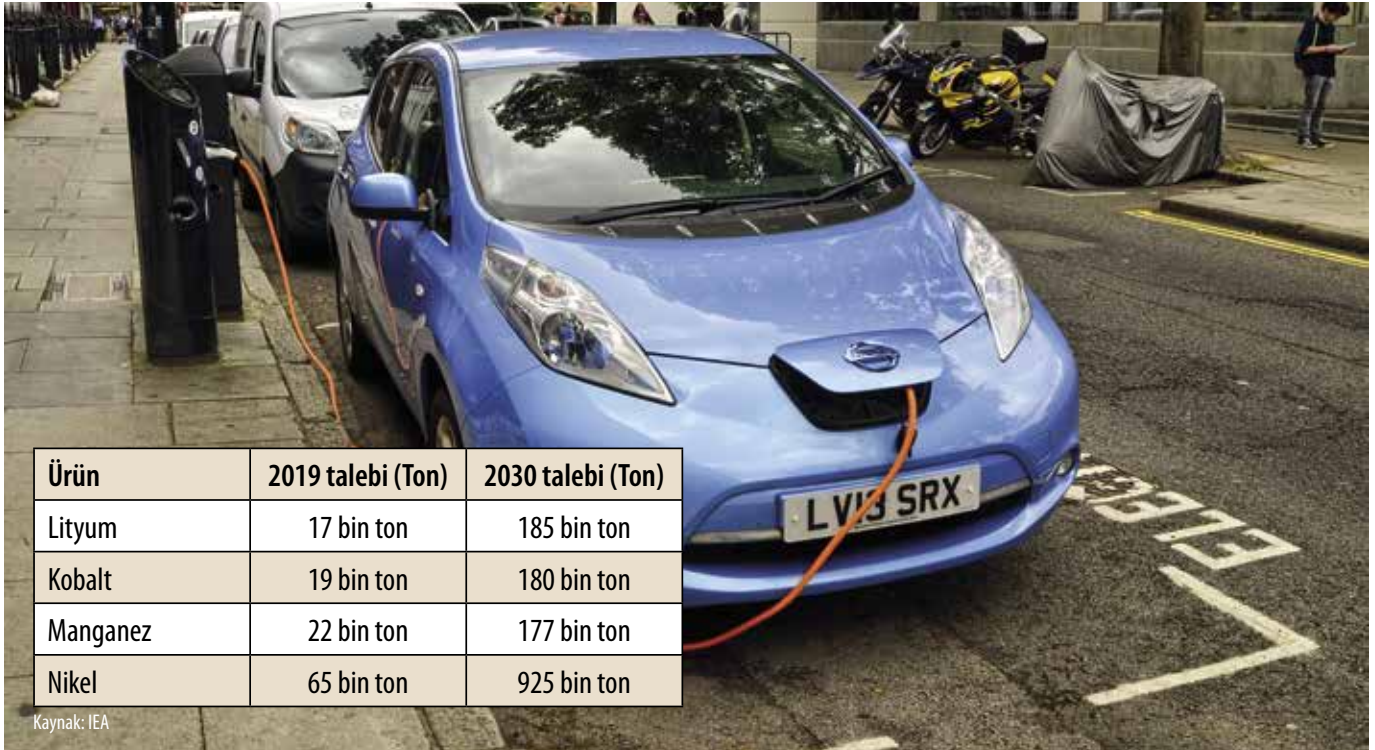
IEA raporunda 2019'da 19 bin ton olan kobalt talebinin 2030'a kadar yüzde 847 artarak 180 bin tona çıkabileceği belirtiliyor. Lityum talebinin ise 2019'daki 17 bintondan 2030'da 185 bin tona yükselmesi bekleniyor (yüzde 988 artış). Manganeze olan talep aynı dönemde 22 bintondan 177 bin tona ulaşabilir (yüzde 704 artış). Nikel için öngörülen ise talebin 65 bintondan yüzde 1.323 artışla 925 bin tona

yükselmesi. Lityum-iyon bataryalarda kullanılan katot pazarının 2018 yılında 7 milyar dolar büyüklüğe sahip olduğu belirtilirken, pazarın 2024'te ulaşması öngörülen büyüklük 58.5 milyar dolar.

"Çevresel sorunlar da acil şekilde ele alınmalı"

Bu arada Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) 23 Haziran'da yayınladığı raporda yatırımcıların petrol sektörünün geleceğine ilişkin görüşleri farklılaştıkça EV bataryalarında kullanılan ham maddelere olan talebin ciddi oranda artacağını belirterek bunun yaratacağı toplumsal ve çevresel sorunların da acil şekilde ele alınması için çağrı yaptı.

UNCTAD raporunda kobalt ve lityum gibi materyallerin az sayıda ülkede olması nedeniyle bu ülkelerdeki madenlerle insan haklarına ilişkin ihlaller ve çocuk işçi çalıştırılması gibi sorunlar olduğuna dikkat çekiyor. İngiliz banka UBS'in bir raporunda "Yüzde 100 EV bir dünyada 2017'ye göre toplam talebi yüzde 1.928 artması beklenen" kobaltın üçte ikisi Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde (DRC) gerçekleşiyor. Bir UNICEF raporunda ise DRC'nin tedarik ettiği kobaltın yüzde 20'sinde insan hakları

Ürün	2019 talebi (Ton)	2030 talebi (Ton)
Lityum	17 bin ton	185 bin ton
Kobalt	19 bin ton	180 bin ton
Manganez	22 bin ton	177 bin ton
Nikel	65 bin ton	925 bin ton

Kaynak: IEA

ihlallerinin olduğu ve 40 bin kadar çocuğun çok tehlikeli koşullarda çalışmakta olduğu belirtiliyor. UNCTAD raporunda, UBS öngörülerine göre yüzde 100 EV'ye geçilen bir dünyada toplam talebin 2017'ye göre yüzde 2.898 artması beklenen lityumda ise Şili'nin su kaynaklarına verilen zarara dikkat çekiliyor. Rapora göre Şili'de ülkenin Salar de Atamaca bölgesinde lityum madenleri bölgenin su kaynaklarının neredeyse yüzde 65'ini kullanıyor. Dünyanın en kurak çöllerinden biri olan bölgede lityum için suyun tüketilmesi kinoa çiftçilerini ve lama yetiştiricilerini yerinden etmeye başlamış.

Elektrikli araçların payı yüzde 60'a ulaşacak

Şu anda küresel otomobil satışlarının sadece yüzde 2,6'sını oluşturan elektrikli araç (EV) satışlarının payının 2025'te yüzde 10'a, 2030'da yüzde 28'e ve 2040'ta yüzde 58'e ulaşması öngörülüyor. Bloomberg-NEF tarafından mayısta yayınlanan 2020 Elektrikli Araç Görünüm Raporu'na göre 2022'ye gelindiğinde dünya üzerinde 500 farklı EV modeli olacak. Binek EV satışları

2015 yılında 450 bin düzeyindeyken 2019 yılına gelindiğinde bu rakam 2018'e göre yüzde 40 artışla 2,1 milyona ulaştı. Uluslararası Enerji Ajansı verilerine göre küresel EV stoku ise 7,2 milyon araca ulaştı. Toplam araç stokunda EV'nin payı yüzde 1 oldu. BloombergNEF raporunda EV satışlarının 2025'te 8,5 milyona, 2030'da 26 milyona ve 2040'ta 54 milyona ulaşması öngörülüyor.

Petrol tüketimindeki artış 2027'de sıfırlanacak

Uluslararası karbon ayak izine ilişkin bilimsel çalışmalar yürüten Carbon Tracker girişimi, sadece EV satışlarının bile tek başına küresel petrol tüketiminde beklenen zirveyi öne çekeceğini öngörüyor. Kuruluş 2027 yılına gelindiğinde küresel petrol talebindeki yıllık marjinal büyümenin EV ile tamamen sıfırlanacağını öngörüyor. Sadece 48,9 milyon EV'nin tüm diğer koşullar aynı tutulduğunda günlük 1 milyon varil petrol tüketiminin yerini alabileceği belirtiliyor. Motorlu araçtaki büyüme devam ettiği takdirde ise 82,5 milyon EV günlük 1 milyon varil petrol tüketimini sıfırlayacak.

İLK YARIDA ALTIN KAZANDIRDI PETROL KAYBETTİRDİ

Emtia piyasasında bu yılın ilk yarısında yatırımcısına yüzde 17.3 ile en çok altın kazandırdı. Söz konusu dönemde yatırımcısına en çok kaybettiren yüzde 37.6 ile Brent petrol oldu.

Emtia piyasasında işlem gören 18 ürünün fiyat hareketlerinden derlenen verilere göre yılın ilk altı ayında emtia grubu araçlarının üçü kazandırdı, 15'i kaybettirdi. Salgın ile birlikte piyasalardaki ekonomik belirsizlikler, emtiaların performansını ilk yarıda olumsuz etkiledi. Küresel büyüme endişeleri, teminat açığı kaynaklı satışlar, doların diğer para birimlerine karşı değer kazanması ve arz-talep dengesi, emtia fiyatlarını bu yıl etkileyen unsurlar arasında yer aldı.

Emtia piyasasında bu yılın ilk yarısında yatırımcısına yüzde 17,3 ile en çok altın kazandırdı. Salgın karşısında dünyanın önde gelen merkez bankalarının attığı genişlemeci adımlar ve salgında ikinci dalga endişeleri ile altının ons bu dönemde yükselişine devam ederken, salgının olası ekonomik ve sosyal etkileri, ABD ile Çin arasındaki gerginlik ve ABD iş gücü piyasasının sıkıntılı durumu da altının ons fiyatını destekleyen unsurlar oldu. İlk yarıda yatırımcısına en çok kazandıran emtia araçlarında altını, yüzde 1.9 ile gümüş ve yüzde 0.2 ile paladyum izledi.

Söz konusu dönemde yatırımcısına en çok kaybettiren emtia aracı ise yüzde 37.6 ile Brent petrol olarak kayıtlara geçti. Salgın nedeniyle ekonomik aktivitedeki düşüş petrol talebini azaltmasına karşın devam eden üretim, depolama sorununu beraberinde getirdi. Depolama kapasitesinin azalmasıyla maliyetin artması sonucu fiziki teslimat istemeyen yatırımcılar ve vade sonu kapanış işlemleri, panik havasına neden oldu.

İlk yarıda yatırımcısına en çok kaybettiren emtia araçlarında Brent petrolü, yüzde 22.1 ile kahve, yüzde 20 ile doğal gaz, yüzde 14 ile platin, yüzde 13.9 ile kakao ve yüzde 12 ile buğday takip etti.

Haziran'da en fazla hangi ürün kazandırdı?

Emtia piyasasında Haziran ayındaki gelişmelere bakıldığında, emtia grubu araçlarının 13'ü kazandırdı, 5'i kaybettirdi. Haziran ayında Covid-19'a ilişkin olumlu haberler ve ülke ekonomilerinin normale dönme hamlelerine başlamasıyla talep beklentilerinin artması, emtia grubu araçlarını genel anlamda pozitif etkiledi.

Söz konusu dönemde yatırımcısına yüzde 13.1 ile en çok bakır kazandırdı. Bakır, yüzde 11 ile Brent petrol, yüzde 9.6 ile şeker, yüzde 8.1 ile kurşun ve yüzde 5.7 ile pamuk takip etti. Haziran ayında yatırımcısına en çok kaybettiren ise yüzde 10.9 ile kakao oldu. Kakaoyu, yüzde 5.6 ile buğday, yüzde 5.3 ile doğal gaz, yüzde 0.9 ile platin ve yüzde 0.3 ile paladyum izledi.

Pandemi en çok madencilik etkiledi

Küresel madencilik sektörü pandeminin etkisini en çok hisseden endüstri kollarından biri oldu. Metal talebindeki düşüş, ekonomik yavaşlamanın projeleri ötelemesi ve işçilerin sağlık sorunları nedeniyle birçok madenin kapısına kilit vuruldu. Yılın ilk yarısında 36 ülkede 275 maden kapanırken, 8.8 milyar dolarlık üretim risk altına girdi. Ekonominin normale dönmesiyle madenlerin bir bölümü faaliyetlerine yeniden başladı. Ancak bundan sonra metal ve maden sektörünü bekleyen başka sorunlara dikkat çekiliyor. Bunların başında 'doğal kaynak milliyetçiliği', tedarik zincirindeki aksamalar ve emtia fiyatları geliyor. Madenciler bu yıl bakırın en iyi performans gösteren temel metal olmasını bekliyor. Bakır üretiminin 3 yıl içinde ortalama yüzde 5.4 artış göstereceği tahmin ediliyor.

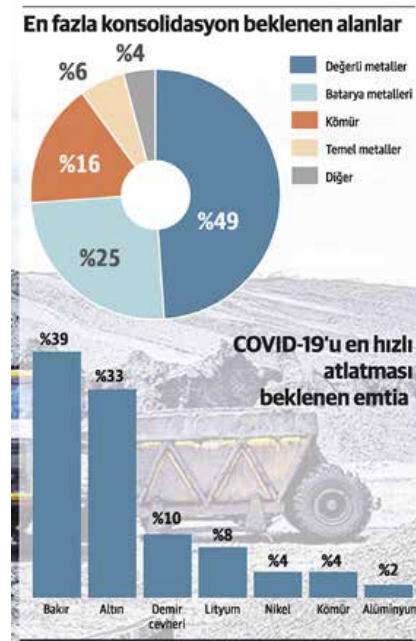
Uluslararası hukuk firması White & Case tarafından birçok şirketteki 67 üst düzey yetkilinin katılımıyla yapılan ankete göre 2020'li yıllar madencilik endüstrisi için ciddi bir geçiş dönemi olacak. Anket sonuçları, 2020 yılının ikinci yarısında madencilik sektöründeki en büyük risk 'küresel piyasalardaki zayıflık' diyor. Ankete katılanların yüzde 39'u üçüncü ve son çeyrekte küresel piyasalardaki zayıflığı temel risk olarak işaret ederken, ocak ayında yapılan ankette en büyük risk olarak görülen ABD ve Çin arasındaki ticari gerilimin risk unsuru olarak görülme oranı yüzde 26'dan yüzde 5'e düştü. Ancak katılımcılar, iki ülke arasındaki 'faz II' anlaşmasına ilişkin görüş ayrılıklarının ABD'de yaklaşan seçimler öncesinde artabileceği endişesiyle ticari gerilimin süreceğini düşünüyor.

Küresel emtia tüketiminin neredeyse yarısını gerçekleştiren Çin'in yavaşlamasına ilişkin kaygılarda da benzer bir şekilde gerileme göze çarpıyor. Katılımcıların sadece yüzde 5'i bunu en büyük endişe olarak görüyor. Yılbaşında bu oran yüzde 24 idi. Tedarik zincirindeki aksamalar katılımcıların yüzde 16'sı, emtia fiyatları ise yüzde 14'üne göre sektör için en önemli risk olarak görülüyor.

En iyi performans bakırda bekleniyor

Bu yıl en iyi performans göstermesi beklenen metal ise yüzde 39 ile bakır.

Katılımcılar bakırın üstün bir performans göstereceğini tahmin ediyor. Diğer taraftan bakır talebinin Covid-19 sonrası dönemde güçlenmeye devam etmesi bekleniyor. Research and Markets tarafından yapılan araştırmaya göre bakır talebindeki artışa bağlı olarak bakır üretimi 2020-2023 döneminde yıllık ortalama yüzde 5.4 artış göstererek 24.6 milyon tona çıkacak. Söz konusu dönemde Şili, Peru, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, ABD ve Endonezya'daki madenlerde toplam bakır üretiminin bu yılki 11.2 milyon tondan 13.1 milyon tona çık-

ması bekleniyor. White & Case'in anketine göre bu yıl altında güçlü performans bekleyenlerin oranı yüzde 33. Zor bir yıl geçiren elektrikli otomobil bataryalarında kullanılan metaller için çok iyimser tahminler yapılmıyor. Yüzde 8'lik kesim lityumun 2020'de göze çarpan bir yükseliş sergileyebileceğini düşünüyor, hiçbir katılımcı kobaltta yükseliş beklemiyor. 2018'de tonu 100 bin dolara kadar çıkan kobalt daha sonra 30 bin dolara kadar geriledi.

Öte yandan madencilik sektöründe artan bir kaynak milliyetçiliği söz konusu. Anket sonuçları, Afrika'nın kaynak milliyetçiliği konusunda 'en sıcak bölge' olduğuna işaret ediyor. Katılımcıların yarısı, bölgede bu yönde adımlar atılmasını bekliyor. Katılımcıların yaklaşık yüzde 50'si, Covid-19 döneminde kendini gösteren bu akımla birlikte ana milliyetçilik aracı olarak vergilendirmenin kullanılacağını düşünüyor.

Batarya metallerinde konsolidasyon

Ankete göre mega birleşme ve devralma anlaşmaları hız kesecek ve alım fırsatları genellikle sıkıntıda şirketlerin satın alma hedefi haline gelmesiyle ortaya çıkacak. 'Kıymetli metaller', katılımcıların yüzde 49 ile en çok hareketlilik beklediği alan. Temel metallerde anlaşma beklentisi bir önceki anketteki yüzde 33 seviyesinden yüzde 6'ya gerilerken, batarya metallerinde konsolidasyon beklentisi temel metallerden daha fazla.